

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Szigetnyel:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felirattási árak: évente
1060, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lejtől
több. :: Egyes szám 5 Lei.
Vasárnap 6 Lei. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 48. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. február hó 28

A brüsszeli „rágalom“

Az Aradi Közlöny tegnapi és mai szá-
mában foglalkozik a Népszövetségi Ligák
Uniójának brüsszeli ülésén történt esemé-
nyekkel. Bakker Bosse asszony jelentéseit ol-
vasták fel a romániai kisebbségek helyzetéről.
Ez a jelentés arról szólt, hogy Romániában
több mint tíz esztendővel a háború után sem
használhatják a kisebbségek saját anyanyel-
vüket a közhivatalokban, egyben rámutatott
a többi sérelmekre is.

Mi megértjük Stoica román delegátust, a
ki sérelmesnek találta Romániára nézve eze-
ket az adatokat, amelyek külföld előtt nem a
legjobb színben tüntetik fel az országot. Nem
csodálkozunk azon sem, hogy a delegátus az
állam presztízisének megvédése érdekében
rosszindulatú rágalmazásoknak minősítette
Bakker Bosse asszony megállapításait és ki-
jelentette, hogy nem érdemes Romániának
részt venni egy olyan Unióban, ahol helyt ad-
nak ilyen „rágalom“ elhangzásának.

Stoica delegátus úgy viselkedett a brüss-
zeli ülésen, ahogyan egy az országa érdekeit
védelmező delegátusnak viselkednie kell. Az
azonban már más kérdés, hogy jogos volt-e
felháborodása, illetve valóban rosszindulatú
rágalomnak minősíthető-e Bakker Bosse ass-
zony jelentése. Nem tudjuk, hogy az említett
jelentés teljes egészében nyilvánosságra ke-
rült-e, de amit tudunk belőle, arról elmondhat-
juk, hogy nagyrésztében közel jár az igazság-
hoz.

Mert elvitathatatlan, hogy a romániai ki-
sebbségek nem rendelkeznek azokkal a jogok-
kal, amelyek megilletik őket a kisebbségi
egyezmény, a párisi szerződés és a Gyulafe-
hérváron elfogadott határozatok értelmében.
Nem tagadható, hogy sokat szenvedünk iskolá-
ink bezárása miatt és a romániai delegátus
felháborodása és tiltakozása ellenére sem állit-
hatjuk, hogy a kisebbségek szabadon használ-
hatják anyanyelvüket a közhivatalokban.

Ezek a panaszok olyan régi keletűek és
annyiszor kerültek szóba ezen a helyen, hogy
civesztenék aktualitásukat, ha nem volnának
olyanok, mint egy-egy nyúl seb, amelyekbe
mindnyitalan belevájnak.

A kisebbségek panaszai mindaddig aktuá-
lisak lesznek Romániában, amíg igazságosan
nem orvosolják azokat. Semmiesetre sem
használ az ország jó hírnevének, ha külföldön
pertraktálják a határonkon belül levő hibákat
és mulasztásokat, azonban van módja annak,
hogy ilyen presztízisrontó esetek ne fordul-
janak elő; teljesítsék a kormányok ígéreteiket
és köteleységüket a kisebbségekkel szemben.

Elismerjük, kínos érzés volt a kormány
delegátusának végighallgatni Bakker asszony
kemény vádjait egy tekintélyes nemzetközi
forum plénuma előtt. Ellenérveket és ellenbi-
zonyítékokat természetesen nem tudott fel-
hozni arravonatközöleg, hogy a romániai ki-
sebbségek igenis anyanyelvükön érintkez-
hetnek a hatóságokkal. Kénytelen volt tehát a
tiltakozásnál maradni és a beavatkozást vész-
szautasztani. Ebből az esetből azonban leszűr-
hetik a vezető politikusok a következtetése-
ket. Megismerhették a külállamoknak a ki-
sebbségekkel szemben tanúsított álláspontját
és meg kell éreznie belőle Maniu kormányá-
nak, hogy éppen itt az ideje annak, hogy a ki-
sebbségek részére tett ígéreteit beváltsa.
mert most már komolyan megkívánja az or-
szágnak nemcsak a belső, hanem immár kül-
politikai érdeke is.

Az új Tardieu-kormányt is a leszavazás veszélye fenyegeti

**Tardieu miniszterelnök kormányalakító tárgyalásai. — Eddig csak
egy támasza van a kormánynak: Briand. — 70 év alatt 81 kor-
mányt buktattak meg Franciaországban.**

Párisból jelentik: Tardieu szorgalmasan
dolgozik kabinetje megalakításán és tevékeny-
sége főleg odairányul, hogy tervének megie-
lélen létrehozza a köztársasági egységes kor-
mányt. A radikális-szocialisták ellenséges hang-
ulatán azonban még Poincaré békítő közbe-
lépése mellett is ez az igyekezete hajótörést
szenved s így Tardieu ugyanolyan alapon fog
kormányt alakítani, mint ahogy azelőtt, vagyis
sorsa néhány szavazaton fog múlni és a lesz-
avazás veszélye állandóan a levegőben lóg
májd. Epen ezért már előre biztosra veszik,
hogy Tardieu ha meg is alakítja kormányát,
az nagyon rövid életű lesz és bukása után
mincs más hátra, mint a választások elre-
ndelése.

Tardieu ma egész nap politikusokat fogad-
ott, délelőtt pedig audiencián jelent meg a köz-
társasági elnökkel, aki fél óráig tárgyalt vele,
majd a miniszterelnök a látogatást délután
újra megismételte. Tardieu az Elysee-palotá-
ba menet beszélgetett az újságírókkal is, akik-
nek a következőket jelentette ki:

— Minden jól megy, holnap folytatom a
megbeszéléseket. Nincs még szó tulajdonképe-
ni tárgyalásokról, azokra csak holnap kerülhet
a sor.

Délelőtt Tardieu elsőnek a kibontakozásra
irányuló megbeszélésein Francois Poncet ké-
rette magához, aki, amikor távozott, a minisz-
terelnökkel folytatott megbeszélései alapján
kijelentette az újságíróknak, hogy a válság
hosszúnak ígérkezik és megoldás csak a hét
végére, szombat estére, vagy vasárnapra vár-
ható. Majd Laval szenátor és Marinand képviselő
a szociál radikális párt tagja jelent meg
a miniszterelnökkel. Marinand elmondotta, tá-
vozása után, hogy Tardieu igen széles körre
őhajtja tárgyalásait majd kibővíteni és e
célből még több politikussal fog beható és tá-
jékozódó megbeszélést folytatni. A francia
belpolitika mai napja egyébként izgalom nél-
kül telt el és mindenki várakozással tekint az
új Tardieu-kormány kibontakozása elé, amely-
nek csak egy támogatója biztos: Briand.

Nem érdektelen elmondani, hogy hetven
év alatt Franciaországban eddig 81 kormányt
buktattak meg és most készül a 82-ik kor-
mánybukás. Chaumpey bukásánál is csúf-
sabb volt 1877-ben Rochebot tábornok kormá-
nyának bukása, mert ez a kormány csak egy
napig volt uralmon. A legtovább volt Wal-
deck-Russo kormányon, 1899—1902. között,
tehát három évig.

Súlyos vád a szenátusban a besszarábiai kormányzó ellen.

Vaitoianu azzal vádolja Moldovan Valért, hogy a háború alatt katonaszökevény volt. — Az igazság-
ügyminiszter lemondása után öt évig nem lehet ügyvéd. — Vidrighin három és félmillió fizetése.
— A kamara és szenátus mai ülése.

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén
Vica Gheorghescu tulcea-megyei képviselő
beterjesztette parlamenti kezdeményezésre készült
törvényjavaslatát, amely az igazságügyminiszte-
reknek a leköszönésük, vagy bukásuk után 5 éven
belüli időre megtiltja az ügyvédi gya-
korlat folytatását. A törvényjavaslat, mint
ismeretes, Iunian ellen irányul. Szerzője és 70
aláírotársa tagadja, mintha a javaslattal személyi
célokat követnének. Vica Gheorghescu kijelentet-
te, hogy magas erkölcsi szempontokat kívánt
követni a törvényjavaslattal, amikor a miniszter-
sége alatt és után az igazságszolgáltatás legfőbb
urát, nem engedné, mint egyszerű ügyvédet a
törvény elé. Kéri a kamarát, tárgyalja le a javas-
latát.

Jumanca szocialista interpellált a vasuti
munkások helyzetében. Szóvá teszi a vasuti be-
tegegélyező pénztárak működését, kijelenti, hogy
a vasuti munkásságnak nem folyósítják törvényes
minimumukat sem. A vasuti jóléti intézmények
nem állanak feladatuk magaslatán. Nyakra-főre
elbocsátják a szegény munkásokat és

addig Stan Vidrighin vezérigazgatónak három
és félmillió fizetése van.

Gafencu közlekedésügyi alminiszter rámu-
tat a vasut és a munkások elválaszthatatlan hely-
zetére. A CFR. az újalakulás korszakát éli. A

szakértők megállapították, hogy sok a vasuti
munkások száma, de végeredményben biztosítja
az interpellálót, hogy nem lesz tömeges elbocsájtás.
Majd méltatja Stan Vidrighin érdemeit és azt
hangoztatja, hogy ilyen felelősségteljes pozíció-
ban, mint a CFR. vezérigazgatóság, jár ennyi fi-
zetés.

Jumanca nincs megelégedve a válasszal, mert
szerinte az alminiszter nem adott megnyugtató
helyzetképet.

A szenátusban

Vaitoianu Moldovan Valér besszarábiai kor-
mányzó háború alatti dezertálását tette szóvá,
liberális lapok cikkei alapján. Ilyen felelősségtel-
jes állásban levő politikus nem hagyhat szótlannul
ilyen vádakot — mondotta Vaitoianu.

Mihalache veszi védelmébe Moldovan
Valért. Elmondja, hogy valóban vádolták Moldo-
vant dezertálással, de ezért a háború alatt halál-
büntetés járt. Tekintettel arra, hogy nem alkalmaz-
ták — bizonyítéka ártatlanságának. Kijelenti,
hogy legjobb meggyőződése szerint, alantas poli-
tikai szempontokból érik Moldovant ezek a vá-
dak.

Vaitoianu replikázik Mihalache kijelenté-
seire. Leszögezi, hogy nem azonosítja magát a
Viitorul és az Universul vádjával, de elvárja
mégis a helyzet tisztázását

A kiskapusi halálhid ölte meg Buday Árpád mozdonyvezetőt.

A kötelességérzet és a vonat személyzetének hanyagsága okozta az aradi mozdonyvezető tragédiáját. — A megindult vizsgálat új adatokat hoz felszínre. — Buday Árpád tavaly két expresszvonatot mentett meg a katasztrófától. — Hogyan történt a szerencsétlenség. Ma temették el Aradon a tragikus véget ért mozdonyvezetőt.

(Arad, február 27.) Két nap előtti lapszámban megírtuk Buday Árpád mozdonyvezető tragédiáját, akét holtan találtak a Brassóból Piskire megérkezett Orient Expressz tetején. A szerencsétlen mozdonyvezető fején ütéstől származó nyílt seb volt, de az első jelentés arról adott hírt, hogy az orvosi vizsgálat a halál közvetlen okául szívszélhűdést állapított meg. Tudósításunk továbbá a rejtélyes halálesettel kapcsolatosan úgy számolt be, mintha a mozdonyvezető halála miatt a fűtő vezette volna be a vonatot a piskai állomásra. A megindult vizsgálat folyamán azonban megállapítást nyert, hogy Buday halálát mégsem szívszélhűdés, hanem az ütéstől származó seb okozta, de kiderült az is, hogy a vonat szabályszerűen — mozdonyvezetővel — érkezett meg Piskire, mert nem is Buday volt a vezetője. A CFR a hivatalos vizsgálat során egész sereg kihallgatást eszközölt, amelyek kapcsán egészen más megvilágításban tárul elénk Buday Árpád tragédiája, mint tegnapelőtt. Valóban tragédia történt a szerencsétlen mozdonyvezetővel és halálának Buday túlzott kötelességérzete és talán bűnös könnyelműség az erdeje.

A vizsgálat adatai szerint Buday Árpádnak kedden a Piski—Arad közti vonalon kellett volna vezetnie az Orient Expressz. Annak dacára, hogy szolgálata csak Piskitől kezdődött volna meg, elébe utazott a vonatnak egészen Brassóig, hogy az expressz-lokomotívot alaposan megvizsgálja: és utközben megfigyelhesse. Brassóól együtt jött a vonaton a Piskire szolgálót teljesítő Kiss Dénes mozdonyvezetővel és a megfelelő fűtőszeméllyel. Kiskapison mind a két mozdonyvezető azt a megfigyelést tette, hogy a Westinghouse-fék működésében zavarok mutatkoztak. Az állomáson ezért Buday leszállt és hamarosan megjavította, vagy amint mondani szokás „felengedte” a féket. Közben azonban a vonat váratlanul elindult és Buday már nem tudott a mozdonyra felugrani és csak annyi ideje maradt, hogy a podgyászkoocsira kapaszkodott fel. A podgyászkoocsi ajtaja azonban be volt zárva és azt csak belülről lehetett volna kinyitni. Buday azonban, aki hiába zörgetett az ajtón, nem akart a hideg éjszakában a robogó vonat nyitott lépcsőjén utazni.

Ezért úgy gondolta, hogy végighalad a kocsi tetején és így jut el a mozdonyig. Föl is ment a kocsi tetejére: és ekkor történt Buday borzalmas tragédiája. Az expressz ekkor ért a kiskapusi állomás kijárójához, ahol repülőhid vezet a pályatest felett. A hid pontosan alkalmazkodik a nemzetközi szabályok magasságához és épen olyan az „ürszelvénye”, hogy az alatt a vonat elférhessen. Lehet, hogy az álló helyzetben volt Buday észrevette a közelgő katasztrófát és még idejében leguggolt, de így sem menekülhetett meg a borzalmas vég elől.

A teljesen alacsony hídról egy leelőgő vas-kapocs a homlokának csapódott és a borzalmas ütés mintegy két centiméternyire behorpasztotta Buday fejét, ki az ütés következtében azonnal meghalt.

Már Gyulafehérvárnál keresni kezdték Budayt, mert feltűnt, hogy a közbeeső állomásokon nem igyekezett a mozdonyra jutni. Piskin, amikor szolgálati idejének kellett volna megkezdődnie, végigkutatatták utána az egész vonatot. Végre valaki jelentette, hogy a vonat podgyászkoocsijának tetején egy ember fekszik. Buday Árpád holtteste volt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a 42 esztendősnak megkezdődött embert a sebesülés ölte meg és nem pedig szívszélhűdés, mint azt először hitték.

A kiskapusi állomás kijárójánál levő repülőhid néhány nappal ezelőtt már majdnem egy másik katasztrófát is okozott. Egy Knoblauch nevű brassói mozdonyvezető közvetlenül a hid előtt kissé kiemelkedett a lokomotív-

ból és a feltűnő alacsonyan levő hid levítte a sapkáját fejéről. Ha jobban kiemelkedik ő is halálát lelta volna. Buday Árpád tragédiája ügyében széleskörű vizsgálat indult meg, hogy Kiskapusnál tulajdonképpen miért indították el a vonatot, amíg Buday a Westinghouse-fék megjavítását a mozdony mellett foglalkozkodott, mert ez volt a közvetlen oka annak, hogy Buday nem tudott a mozdonyra jutni.

A szerencsétlenül járt Buday Árpád egyike volt a legképzettebb mozdonyvezetőknek, még a MÁV kötelekében szerzett vizsgát és a

Letartóztatták Lőrinczi Sándor dr. rágalmozóját.

Harminc napos vizsgálati fogságot rendeltek el Bonea Miklósné ellen, aki káromkodva fogadta a vizsgálóbíró döntését. — Kislánya is követte anyját a börtönbe.

Kolozsvárról jelentik: A rágalom-hadjárat miatt halálba kergetett dr. Lőrinczi Sándor ügyében, amint ismeretes, családja bünyvadi feljelentést tett hamis vád és zsarolás címén Bonea Miklósné ellen, aki azt állította, hogy a fiatal orvos kisleánya ellen merényletet követett el. A bünyvadi eljárás megindult, dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró két hétig folytatott kihallgatásokat és a tizennégy tanu meghallgatása után ma harminc napos vizsgálati fogságot rendelt el hamis vád és zsarolás címén Bonea Miklósné ellen.

A tanúkihallgatások közül legérdekesebb volt dr. Daniel ügyvéd Baba nevű kisleánya-

CFR-nél leginkább az expresszvonatokat vezette, mozdonyával a Piski—Arad relációban járt legtöbbit. Rendkívül megbízható, kitűnő államvasúti alkalmazottnak bizonyult, akinek az ébersége nemrégiben súlyos szerencsétlenséget is akadályozott meg, úgy, hogy rendkívüli kitüntetésben is részesült. Surduc állomáson, amikor expresszával befutott a pályaudvarra, észrevette, hogy hibás váltóállítás következtében az ellenvonat ugyanazon a vágányon áll, amelyre neki kellett volna bevezetni a vonatát. A nagy kőd ellenére Buday idejében észrevette a veszedelmet és még jókor leállította a vonatát. A vezérigazgatóság akkor 2000 lej jutalomként, kitüntetésben és rendkívüli előléptetésben részesítette.

Tegnap este kollégái finnpélyesen bucsuztatták el Piskin és azután Aradra szállították holttestét, ahol ma délután fél 5 órakor helyezték örök nyugalomra a vasutastársadalom általános részvétele mellett. Felesége és leánya gyászolják tragikus elhunytát.

nak vallomása, aki szemébe mondta a Bonea kisleánynak, hogy a kérdéses délutánon, amikor lejött az orvostól, nem szállt haza, hanem együtt mentek a Korzó-mozilhoz szülei megbízásából estére jegyet váltani.

Amikor Boneáné előtt kihirdették a vizsgálati fogságot, szitkozódni, káromkodni kezdett, kijelentette, hogy valamennyi tanu hazudott, amikor ellene vallott. Majd arra kérte a vizsgálóbírót, hogy szuggesztív hatása alatt álló kisleányát engedjék be vele a fogházba, ami meg is történt és Bonea Miklósné kisleányával együtt kezdte meg a vizsgálati fogságot.

Katonai amnesztia Magyarországon.

A kormányzó jubileuma napján lép életbe a kegyelmi rendelet.

Budapestről jelentik: A Honvédségi Közlöny mai száma közli a Horthy Miklós kormányzó tízéves kormányzói jubileuma alkalmával kibocsátott katonai amnesztia-rendeletet. Eszerint elengedik a honvédség tagjainak kegyelmi büntetését, valamint a honvédtör-

vényszék által vétségért elítelték büntetését. Büntetésekre csak akkor vonatkozik az amnesztia, ha a szabadságvesztés nem terjedt többre, mint egy évre és annak háromnegyed részét az illető már kitöltötte.

A kiskapusi járásban mindenütt győzött az önálló magyar lista.

Négy község tanácsa teljesen magyarokból alakult meg. — Ahol paktumos lista volt, ott is szép eredményt ért el a magyarság.

Kiskapusi tudósítónk jelenti: Tegnap zajlottak le a községi választások a kiskapusi járásban, ahol — az eddig beérkezett eredmények szerint — a magyarság rendkívül szép eredményt ért el. A választási eredmények a következők:

Kiskapusi 12 tanácstagsági hely közül a magyarsággal lepaktált kormánypárt hét mandátumot kapott, a liberálisok pedig ötöt. Itt egészen érdekes helyzet állott elő. A paktum alapján a magyarság négy helyet kapott, a liberális lista jelöltjeiből pedig, akik között szintén helyet foglalt egy magyar jelölt, egy magyar tanács tag jutott be. A kiskapusi tanács összeállítása tehát végeredményben a következő: öt magyar, négy liberális s három nemzeti-parasztpárti tanács tag.

Ágyán önálló magyar lista volt, amely teljes egészében bejutott, úgy, hogy itt a tanácsnak mind a tíz tagja magyar.

Szintén tíz tanácstagságból hat helyet a nemzeti-parasztpárt, négyet a liberális-párt kapott.

Bélzerinden a tanács tagok száma nyolc. Itt önálló magyar lista volt, amelynek mind a nyolc jelöltje bejutott.

Miskén tizenkét tanácstagsági helyből hatot a nemzeti-parasztpárt és hatot a liberális-párt kapott.

Ujfalun önálló magyar lista volt. Itt mind

a tizenkét tanácstagságot a magyar lista jelöltjei kapták meg.

Szapáryligeten tizenkét tanács tagot választottak. Önálló magyar lista volt, amelynek összes jelöltje bejutottak a tanácsba.

Vadász községben a magyarok a liberális-párttal mentek együtt. A nemzeti-parasztpárt a 12 mandátumból ötöt kapott, míg a magyarok és liberálisok hét mandátumot szereztek. Zerinden mind a tizenkét tanács tagságot az önálló magyar lista kapta meg.

Seprős községben a 14 mandátumból hetet a nemzeti-parasztpárt, négyet a liberális-párt és ötöt pártonkívüli lista vitt el.

Sikló községben a 14 mandátumból tizet a nemzeti-parasztpárt és négyet a liberális-párt kapott.

Sintean pártonkívüli listát állítottak, amelyben a lakosság minden rétege foglalt helyet és amely mind a 12 tanács tagsági helyet megkapta.

Báró Rotschild ajándéka Bécs városának. Bécsből jelentik: Báró Rotschild Louis, aki nemrég indult el Afrikába, hogy egy vadászexpedíció részvegyen, a távolban sem feledkezett meg az osztrák fővárosról. Ma több értékes darabot küldött zsákmányából a természettudományi múzeumnak. Ezek között feltűnést keltett egy 4 és fél méter hosszú krokodil és egy hatalmas afrikai strucc.

„Engedjék harcolni az asszonyokat is!”

Intervju Witausek Lajosnéval, az aradi magyar városanyajelölttel, aki portörölve a kezében lelkes előadást tart a magyar nő kötelességeiről. — „Ne feleddjék, hogy az asszonyi szavazat is egy voks a győzelem felé.”

(Arad, február 28.) Ma otthonában látogattam meg özv. Witausek Lajosné, az aradi önálló magyar lista női jelöltjét.

Azon a gyülekezeten, amelyen a jelöltetése történt, már hallottam egyezzer programot adni. Egy mondat volt csupán, amit kijelentett. Foszlanyai visszatértek emlékezetemben:

— ... Köszönöm a kitüntető bizalmat, amellyel megtiszteltek ... ígérem, hogy asszonytársaim sorsát szívesen hordom és, ha bekerülök a város parlamentjébe, szívvel-lélekkel harcolni fogok értük ... a magyar asszonyokért ...

Férfiasan pattogó, energikus szólam volt ez, amelyet az értekezlet lelkesen megtapsolt és tudta, hogy talpig magyar asszonyt ajándékozott meg bizalmával.

Nekem azon az értekezleten első feladatom az volt: riportszínekét gyűjteni arról az eseményről, amikor az aradi magyar nők fölveszik a kapcsolatot a politikával és először tanulják meg azt a szót, hogy „votát”, meg először hallják szakszerű előadásban a szavazás módjait. Meglepően kellemes impressziót szerezhettem: ahol a férfiak elejtik az érdeklődés fonálát, ott asszonyaink fölemelik, továbbviszik és a férfiakban talán kihunyó érzés bennük továbbrezeg.

Igen, továbbrezeg, sőt friss, új, bátor hangokban újra kicsendül. Özv. Witausekné a példám. Lángoló magyar érzés izzul benne s természetesen ez az, amely elsősorban a politika felé lendíti. Asszonyi gyöngeségnek nyoma sincs nála, mert így ad programot otthonában, ahol nincs gyűjtőhatású Barabás-szónoklat, csak anyagond van, főzés-takarítás, vesződség a ház körül:

— Előljárójában azt írja meg, hogy lelkesedő magyar asszony vagyok. Ezt mindenekelőtt hangoztatom. Nagy megtiszteltetésnek vettem a kitüntetést és helyt akarok állni, ha bejutok a tanácsba. Nem akarnok asszonypolitikát szeretnék folytatni, nincs szándékomban beleszólni a férfiak dolgába, de az asszonyi lélek finomságát igénylő kérdésekben tántoríthatatlan harcos leszek.

Az erkölcsrendészeti intézkedések, az iskolák, az óvodák, a jótékony intézmények segélyozása, a szegények gondozása, árgemházak, kórházak létesítése, az uccák tisztántartásának ügye szerintem asszonyi véleménynyilvánítás nélkül egészségesen nem oldható meg.

Szekben a dolgokban meg kell kérdezni bennünket is. Pontos programmunk van, nekünk magyar nőknek, amelyet a Romániai Magyar Nők titkársága nevében báró Huszár Pálné fektetett le a számunkra és bár kezdetleges a magyar nők beleavatkozása a politikába, nem szabad attól a programtól eltérnie egyetlen magyar nőnek sem.

— Gyerekeipőben jár még a nők általános érdeklődése a politika iránt, hiszen hallhatta: Aradnak mindössze 80 női magyar szavazója van, de a jelekből látom, hogy ez a lanyha tempó nem marad így és minden igaz magyar nőt megfog majd a magyar politika iránti lelkesedés. Sok esetben nem kis mértékben a férj, a gyerek a hibás, hogy a nő nem gyakorolhatja állampolgársági jogát: a szavazást és, hogy egyáltalában nem törődik a politikával. „Ez a férfiak dolga” — mondja a férj és nem engedik az urna elé asszonyukat: elejtik, hogy az asszonyi szavazat is egy voks a győzelem felé.

— Nem akarom ezzel a nyilatkozattal a férfiak haragját kivívni és nem akarom azt a látszatot sem kelteni, mintha feminista lennék, mert rem vagyok az. A nőnek valóban a legfőbb hivatása az otthon ápolása, a gyerekéért, a férjéért való élet, de ha már ki kell lépni a porondra, akkor harcoljon a nő és engedjék is harcolni, mert tud. Közben azért nem kell a nőnek megfélemlenie asszonyiságáról, mert, ha Ön elmegy, port fogok törölni és előzőleg felpakkoltam Ervin fiamat, aki ma utazott Budapestre és az imént jöttem haza a Nők Otthonából, amelyet én vezetek — inspekciót tartottam a gyámolítottak felett.

— Talán azért tudok így gondolkodni, mert az élet alaposan kioktatott rá, 1915. óta vagyok

özvegy, hadiözvegy, kicsi nyugdíj ... én megtanultam harcolni ... és látom, hogy tud harcolni a nő, ha akar. Engedjék hát!

A kormány cáfolja

„Szó sincs besszarábiai hadgyakorlatokról.”

a besszarábiai manőver hírét.

Duca, Lupu és Goga a régenseknél. — A minisztertanács a besszarábiai rendszabályok ügyében tárgyalt.

Bucurestiből jelentik: Duca, Lupu és Goga ma audiencián jelentek meg Miklós hercegnél és a patriárkánál, akiknél a besszarábiai helyzetet panaszolták el. A besszarábiai helyzet ügyében egyébként Maniu, Cihosky, Sansonovici vezérkari főnök, Stan Emmanuel, Mirto és Ioanitu részvételével értekezlet volt, majd utána este 9 órakor minisztertanács kezdődött meg és ugyanezt a kérdést tárgyalták.

Egyes minisztereknek az volt a véleménye, — kiszivárgott hírek szerint — hogy a kormány erélyes rendszabályokkal teremtsen nyugalmat, míg a többi minisztereknek Maniuval az élen, az volt a tervük, hogy a meglévő

törvények pontos betartásával igyekezzenek rendet teremteni és ne léptessenek életbe rendkívüli szankciókat.

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség a Rador utján a következő cáfolatot adja közre:

— Megcáfoljuk egyes bucaresti-i lapok ama híradását, hogy a nagyvezérkar Besszarábiában hadgyakorlatot kíván rendezni. Manőverről szó sincs, nem is volt, mert most március elsején veszik kezdetüket a katonai kiképzések és hadgyakorlatokat csakis a szolgálati idő leteltével lehet tartani.

Mit mondott Bakker Bosse asszony Romániáról

A Népszövetségi Uniók delegátusa Romániában járt s az itteni kisebbségi helyzetet katasztrófálisnak minősítette. Bakker Bosse asszony jelentése, amely miatt Románia delegátusa kilépéssel fenyegetőzött. — Brandsch Rudolf nyilatkozata.

Az Aradi Közlöny mai számában foglalkozott a Népszövetségi Ligák Uniójának brüsszeli ülésével, amelyen Bakker Bosse asszony jelentését olvasták fel Románia kisebbségi viszonyairól. — Mint jelentették, Vasile Stoica, Románia delegátusa rosszindulatu rágalmozásoknak minősítette a jelentésben foglaltakat. Az Aradi Közlöny brüsszeli tudósítója most a következő részleteket közli Bakker Bosse asszony a Népszövetségi Ligák Uniójának ülésén tett jelentésének Romániára vonatkozó adatairól:

Bakker van Bosse asszony Romániában a kisebbségi problémát igen bonyolultnak tekintti és úgy látja, hogy a kisebbségek panaszai az utóbbi időben részben belpolitikai problémává váltak. Az utolsó választások a kisebbségek számára bizonyos fokú politikai befolyást biztosítottak. Az erdélyi szászok helyzete főként gazdasági szempontból igen nehéz és az agrárreform rendkívül nagy károkat okozott nekik, sőt iskoláikat, templomaikat és egyéb kulturális berendezéseiket is egzisztenciájukban érintette.

A bánági svábok helyzete a szászokkal szemben viszonylag jónak nevezhető, mivel a románok a szászokat támogatják és kifizetik a bánági magyarokkal szemben.

Az erdélyi és bánági magyarok helyzetét Bakker van Bosse asszony egyenesen katasztrófálisnak minősíti.

A régi magyar közigazgatás sokkal fejlettebb volt a mostani román közigazgatásnál. Az agrárreformot a románok a magyarokkal szemben valóságos nemzeti bosszúként használták fel és az ártatlanok ezreit tették tönkre. *A bíróságoknál és a közigazgatásban még ma sem engedik meg a kisebbségek nyelvhasználatát.* Mindenesetre a Maniu-kormány alatt a kisebbségek könnyebben lélegezhetnek, mint azelőtt. A név-vegyelemzés Romániában is grasszál, azonban nem olyan nagy mértékben, mint Jugoszláviában. A román kormány tavaly bizottságot alakított a kisebbségi kérdés tanulmányozására és ennek a bizottságnak elnöke ismétlően külföldön járt, ahol a népszövetségi körökkel is tárgyalásokat folytatott. Eddig azonban ennek a bizottságnak életrehívása, illetőleg működése semmiféle pozitív eredményt nem hozott a kisebbségek szempontjából.

Szenzációk a KERPEL könyvtár új pótiégyzékei

Egészen kipirult, amíg így hitvallást tett. Acélosan csattant minden szava. Kezében portöröltoll. Ahogy beszél, harciasan forgatja. Mint a férfi a kardot.

Mégis csak a portöröltoll az asszonyok fegyvere ...
Salgó Pál.

Bucurestiből jelentik: A mai számunkban jelentettük, hogy a Népszövetségi Ligák Uniójának brüsszeli ülésén Bakker Bosse asszony a romániai kisebbségek életéről megdöbbentő és Romániára káros visszahatást keltő adatokat tárt föl. Románia delegátusa, Stoica Vazul, a Rador vezérigazgatója, védelmébe vette nemzetét és kijelentette, hogy Bakker Bosse asszony adatai rosszindulatu kisebbségi kalauzok információin alapulnak. Brandsch Rudolf, a szászok vezetője ma levelet írt az Adevurul szerkesztőségének és kijelentette, hogy azok az adatok, melyeket Bakker Bosse asszony rendelkezésére bocsátott, teljesen objektívek voltak.

Március első hetében megnyílik az Apolló-mozi.

A belügyminiszter elvben hozzájárult a városnak a mozi tulajdonosával kötött megállapodásához

(Arad, február 27.) A közeli napokban kerül sor az aradi Apolló mozi megnyitására. Mint ismeretes, a város vezetősége már megállapodást létesített egy a mozi tulajdonosaival a berendezés megvásárlására, mint a Banca Romaneascăval a helyiség bérletére vonatkozólag, úgy hogy most már semmi akadálya sincsen a megnyitásnak. Luta Corneli dr. bucaresti-i útja alkalmával megszerezte a belügyminiszter elvi hozzájárulását. Az interimár bizottság holnapi ülésén hagyja jóvá a szerződést, amelyet azután a timisoarai kormányzó elé terjesztenek jóváhagyás végett. Az átalakítási munkálatokat valószínűleg már szombaton megkezdik, úgyhogy március első hetében megnyitják a mozi kapuit a közönség előtt.

— A spanyolok elűzik a diktatura által kinevezett városi tanácsot. Barcelonából jelentik: Wish városban a nép elzavarta a diktatura által kinevezett városi tanácsot. A tanács tagjai az ugynevezett pátrióta szövetség palotájába vonultak, amelyet a közönség megostromolt. Csendőzők vonultak ki, akik a népre tüzet adtak le és egy halott, két súlyos sebesült maradt a helyszínen. A lakosság izgalma miatt kihírdették az osztrómalapot.

Botrány Galli Curci pesti bukása körül.

A közönség ma tömegesen hozta vissza a megváltott jegyeket. — Tüntetés a Városi Színház pénzára előtt. — Galli Curci nyilatkozata. — Elmarad a művész nécsi fellépése.

(Budapest, február 27.) Budapesten tegnap este megismétlődött Caruso esete a Városi Színházban. A nagy Carusoé, akitől annakidején olyan hangot várt az Operaház közönsége, hogy talán a díszletek is összeesnek s mert csak finoman, kulturáltan énekelt — megbukott. Ez történt meg Galli Curcival: a gramofonlemez énekkirálynőjével. Csak hogy Galli Curci megérdemelten bukott meg, sőt még ráadásul füttyöt és pisszegést is kapott.

Ma már megirtuk, hogy az olasz énekeső feltűnő indiszpozícióját a közönség nem volt hajlandó elnézni. Hamisan, gixerrel, fátyolosan, erőltlenül énekelt Galli Curci, a roppant énekkultúrája már csak azon mesterkedett, hogy lehetőleg a gixert megakadályozza. De nem mindég sikerült. Különösen a kezdetben fáradt, gramofonlemezre felváltott hangja többször elbucsaklott s a jófüllű, műértő közönség, amely zsufolásig megtöltötte a nézőteret és ünnepi lelkesedéssel készült az estre, ellenséges morajjal, végül füttyel és pisszegéssel kísérte a nagy név áruját.

Fokozta a közönség elkeseredettségét, hogy Enso di Mauro Lomento tenorista személyében olyan tenoristát kapott, aki versenyzett a gixerekben Galli Curcival és talán még szerencse (a közönségnek): hogy elállíthatatlan orrvérzést kapott, aminek következtében azután az aradi színház kórusából elindult Halmos János, az

aradi iparoscsaládból származó Havancsák János, a Városi Színház házi tenoristája és ő meg: a szintén magyar Kovács Kálmán voltak az est kellemes pontjai.

Galli Curci mai és holnapi estéire megváltott jegyeket seregesen akarták a pénziárnál visszaváltani, amit a pénztár megtagadott és erre persze a közönség tüntetni kezdett. Már nem oly szordinóval, mint tegnap este. Nem nyugtatott meg senkit a művész nyilatkozata, aki mentségére azt hozta fel, hogy inkább hangversenykoloratúrekeső, mint operaénekeső, a közönség azonban — ugymond — mutatványt várt, de jöjjenek meghallgatni őt a Sevillai borbélyban, akkor meg fogja hódítani a közönséget.

Tegnap a Traviatában az utolsó felvonásban letagadhatatlanul néhány sikeres pillanata is volt Galli Curcinak, ez azonban nem tudta felejtetni az egész est kudarcát. Lehet most már csodás a Szevillai borbélyban — a pesti közönségnek jó az emlékező tehetsége — különösen akkor: ha csak két, vagy egy nap előtti eseményekre kell visszaemlékezni.

Hírek szerint a pesti fiasco hatása alatt Galli Curcinak a március 5-re hirdett nécsi fellépése is elmarad. A művésznőt ezután nem öhajtják, csak gramofonlemezekről hallgatni. Mert azokat még esztendővel ezelőtt vették fel.

Az aradi posta razzijája az engedély nélkül rádiózók ellen

A törvény bürtönbüntetést ír elő. — A posta eddig még egyetlen esetben sem tett jelentést, de ezután szigorubb lesz. — Az is kaphat engedélyt, akinek nincsen rádiója.

(Arad, február 27.) Jelentette annak idején az Aradi Közlöny, hogy a postavezérlő igazgatóság elrendelte az ország területén levő összes rádióknak a felülbélyegzését és ezzel egyidejűleg razzia indult a titkos rádiótulajdonosok felkutatása érdekében. Aradon is szigorú vizsgálat indult és a posta megbízottal felkeresték az egyes rádiótulajdonosokat annak felülvizsgálata céljából, hogy el vannak-e látva a szükséges engedélyekkel. A posta több ízben felszólította a rádiótulajdonosokat, hogy jelentkezzenek és amennyiben nem volna engedélyük, váltsák azt ki, mert az engedély nélküli rádiózók a törvény igen szigorúan bünteti. A legutóbbi napokban az ügyészségen nyert információink szerint két házkutatást is tartottak és elrejtett rádió után kutattak. Az ügyészség két aradi lakos, Zeiner gyógyszerész és Vostinár Ion lakásán rendelt el házkutatást. Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött a postán, ahol illetékes helyen a következő felvilágosításokkal, szolgáltak:

— A posta mindent elkövetett és a legintenzívebb propagandát fejtette ki a rádió érdekében és számtalan esetben felhívta a közönséget, hogy jólifogott érdekében mindenki jelentse be azt, ha rádió van a birtokában, mert ellenkező esetben a törvény igen szigorú büntetést ír elő. Az engedélyek kiállításánál is igyekeztek az illetékes közegek a közönségnek minden engedményt megadni és akinek meg voltak az iratai: az állampolgársági bizonyítvány és az erkölcsi bizonyítvány, annak egy fél óra alatt kiadták az engedélyt. Idegen állampolgárok pedig 4—6 nap alatt kapták meg az engedélyt. A vezérlő igazgatóság azt az engedményt is megadta, hogy az évi 600 lejes előfizetési díjat két részletben lehet fizetni és ezzel szemben azt tapasztaltuk — mondották a postán — hogy mégis nagyon sokan vannak, akik ennek dacára nem szerezték be az engedélyt.

Ezek után kénytelen volt a posta erélyesebb intézkedéseket foganatosítani és ha tudomásunkra jut, hogy valahol engedély nélkül rádió van, ott kénytelenek leszünk a legszigorubb rendszabályokat életbeléptetni. A közönség tehát saját jólifogott érdekében cselekszik, ha megváltja az engedélyt, mert a törvény igen szigorú és engedély nélküli rádiótu-

lajdonos ellen a legszigorubb rendszabályokat írja elő. Ilyen esetben pénzbüntetése helye nincsen, hanem a rádiótörvény bürtönbüntetést ír elő. A posta eddig egyetlen esetben sem tett jelentést a rendőrségnek, még akkor sem, ha engedély nélküli rádiót talált, a jövőben azonban kénytelenek leszünk ezt megtenni.

— Hogy a közönségen könnyítsen a postán, ezentúl annak is kiadják az engedélyt, akinek még nincsen rádiója. Azután addig próbálhatja ki a gépeket, amíg akarja és ha végül talált egy alkalmas apparátust, akkor azt utólag lebélyegzik. Azzal azonban senki sem védekezhetik, hogy azért van nála engedély nélküli gép, mert azt csak kipróbálás céljából vitette a lakására. A törvény nem ismeri a próbát és akinél engedély nélküli rádiót találnak, tekintet nélkül arra, hogy próba céljából vették-e oda vagy nem, szigorú büntetést ír elő.

— A postának nem az a célja, hogy az előfizetőknek kellemetlenkedjen és éppen ezért még egyszer figyelmeztetjük a közönséget, hogy tegyen eleget a felhívásnak és akinek engedély nélküli rádiója van, az a további kellemetlenségek elkerülése céljából váltsa ki engedélyt.

Cseh újságírók jelenlése az aradmegyei tótok helyzetéről.

Prágából jelentik: Szenzációs, aradmegyei érdekességű cikket közöl a Lidove Noviny „Tótok Romániában” címmel. A lap szerint néhány cseh újságíró meg akarta vizsgálni a romániai tótok helyzetét és ezért, anélkül, hogy valakit előre értesítettek volna, az aradmegyei Nagylakot keresték fel.

Az újságírók megállapították, — írja a lap, — hogy a valamikor virágzó Nagylak haldoklik. Tizenötezer főnyi lakosságából 9000-re tehető a tótok száma, akiket még a mostani kormány alatt is számos sérelem ér.

SZABADALMAT
megszerez, értékesít minden államban
ARON 6. MOLNÁR
szabadalmi iroda
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15.

WELLS, VILÁGTÖRTÉNETE
bővített kiadásban március 1-ig 420 lej
SANDOR FERENC NÉL, Arad.

Minden esküre jelentkezőtől kiveszik a hűségesküt.

Még abban az esetben is lehet esküt tenni, ha az összes okmányokat nem tudja bemutatni a jelentkező.

(Arad, február 27.) A napokban lejárt a terminus, amelyet a kormány engedélyezett arra, hogy az esküt nem tett tisztviselők és nyugdíjasok jelentkezzenek eskütételre. Az alispáni hivatal kimutatása szerint Aradon és Aradmegyében összesen 440-en tettek esküt. Érdeklődtünk aziránt, hányan maradtak ki, mire azt a felvilágosítást kaptuk, hogy mindenkitől, aki esküre jelentkezett, kivették az esküt és így senki sem maradt ki az arra jogosultak közül.

Az eskütételek utolsó idejében tényleg könnyítés volt észlelhető. A jelentkezőktől azelőtt számos okmányt követeltek, amit nem tudtak minden esetben bemutatni. Így például sokan vannak, akik annakidején kimaradtak az állampolgársági lajstromból, dacára annak, hogy minden joguk megvolt az állampolgárságra. Sokan nem tudták beszerezni annak a közhivatalnak a bizonyítványát, ahol azelőtt működtek, amely azt igazolta, hogy az impérium átvételekor megtagadták az eskü letételét. Másoknál, különösen vasutasoknál fordult az elő, hogy nem tudták illetőségüket igazolni. Körülbelül két héttel az eskütételek lezárása előtt bizalmas belügyminiszteri rendelet érkezett az aradi megyeházára,

amely utasította a hatóságokat, hogy vevék ki minden jelentkezőtől az esküt, még abban az esetben is, ha nem tudja az illető összes okmányait bemutatni.

A rendeletet azzal magyarázzák, hogy a miniszterium rájött arra, miszerint az eskü kivétele még nem kötelezi semmire sem az államot. Az esküt teit nyugdíjasok aktái ugyanis az eskütétel után átkerülnek a központi nyugdíjbizottsághoz és itt állapítják meg, kiutalható-e számukra a nyugdíj. Tehát ott amugy is azon aktákat kell bemutatni, amelyet a nyugdíjbizottság követel. Ha valamilyen irat hiányzik, a nyugdíj megállapítás alkalmával amugy is szükségessé válik az akták pótlása. Így történt azután, hogy az utóbbi két hétben minden jelentkezőt kivették az eskütől.

Irodalom és művészet

* A csunya leány, a budapesti Fővárosi Művész Színház nagysikerű operettje március 2-án, vasárnap jut jubileumának első állomásához, a huszötödik előadásához. Szerda estétől kezdve ismét fellép A csunya leányban Szokolay Olyi is, aki a címszereplő Biller Irén mellett egyik erőssége a kitűnő előadásnak.

* A nagyságos asszony idegei a címe Fodor László új háromfelvonásos darabjának, melyet a budapesti Andrassy-uti Színház mutat be következő műsorának keretében. A darab három főszerepét Bajor Gizi, Somlay Artúr és Ráday Imre játsszák.

Sokat szenvednek a tót kisebbségek, akik úgy nyilatkoznak, — mondja a Lidove Noviny — hogy

a régi uralom alatt gazdaságilag jobban állottak, mint most.

Az újságírók megállapították még, hogy a tótságnak alig van tanítója. Több helyen laikusokat találtak a tanítói székben, akik alig tudnak írni. A nagylaki tótok elpanaszolták az újságíróknak azt is, hogy amikor megalakították a Szokol-egyesületet, valaki

feljelentést tett a román hatóságoknál, és azzal vádolta őket, hogy titkos katonai szervezetet létesítettek.

Számos házkutatást tartottak, azonban sikerült tisztáznok magukat és megmenteni egyesületüket

A gyilkossággal vádolt Alexander Béla az aradi bíróság előtt.

A volt borosjenői gyógyszerészt súlyos büncselemmel vádolja az ügyészség. — Az arzénal töltött sütemények. — Polik József gyanus halála. — Letartóztatják, majd szabaddobcsátják Alexandert. — Románia megtagadta Alexander Béla kiadatását. — A védő az eljárás beszüntetését kéri.

A mai főtárgyalást több tanu beidézése miatt június 20-ra elhalasztották.

(Arad, február 27.) Régi óta húzódó, szenzációs bűnügy került ma az aradi törvényszék elé. Alexander Béla gyógyszerész ügyének tárgyalását tűzte ki mára Orezzaanu törvényszéki tanácselnök. A vád: előre megfontolt szándékból elkövetett gyilkosság, csalás és sikkasztás. Az aradi ügyészség által elkészített vádirat a következőképpen mondja el a páratlanul érdekes bűnügy előzményeit:

A gyilkosság vádja.

Alexander Béla gyógyszerész, aki jelenleg az aradi Central-mozgó büfijének és ruhátrának bérlője, 1923-ban megismerkedett Budapesten egy Polik József nevű tisztviselővel. Ebben az időben dühöngött egész Európában a valutaláz és a siberek eldorádója volt ez a konjunkturalis időszak. Alexander is megértette az idők szavát és Polikkal együtt, alkalmazkodva a konjunktura szokásaihoz, nagyarányú valutaüzleteket bonyolított le. A vádirat szerint egy szép napon azzal a tervvel állott a gyógyszerész Polik elé, hogy vásároljanak dollárt.

— A dollárral lehet most a legjobb üzleteket kötni — mondotta Alexander társának — és nagy jövedelemre tehetünk szert. Szolnokra sok gazdag amerikaius tért vissza és ha ezeket felkeressük, aránylag nagyon olcsón juthatunk hozzá.

Polik helyénvalónak találta az üzletet és elhatározta, hogy leutaznak Szolnokra. Polik átadott társának dollárbevásárlásra 480.000 koronát és egy szép napon elindultak dollárt vásárolni. Utközben Alexander — a vád szerint —

elővette táskáját és abból két szelet tortát szedett ki. Az egyiket elfogyasztotta ő, míg a másikkal megkínálta társát, aki szintén megette a tésztát. Alig fogyasztotta azonban el a tortaszéletet Polik, hirtelen rosszulról kezdett panaszkodni és amikor Szolnokra befutott a vonat, Polik eszméletlenül terült el a perronon.

Alexander kocsira tette beteg társát és Szolnokon lakó rokonaihoz vitte, akik ágyba fektették és ápolás alá vették. Alexander még aznap elutazott Szolnokról és egy levelet hagyott hátra beteg társának, amiben értesítette, hogy nem sikerült dollárt vásárolnia, elutazott Budapestre és ott majd találkoznak.

Polik másnapra jobban érezte magát és megköszönve Alexander rokonainak szives vendéglátását, felutazott Budapestre. Azonban alig érkezett meg a magyar fővárosba, ismét rosszul lett, annyira, hogy kórházba kellett szállítani. Azonnal gondos orvosi gyógykezelés alá vették és

a tüzetes vizsgálat kétséget kizárólag megállapította, hogy arzénmérgezés történt. A beteg tíz napig feküdt a kórházban, majd óriási kínok között meghalt.

Közben azonban visszanyerte eszméletét és kihallgatása során elmondotta, hogy miután megette a tortát, amit Alexander adott neki, azonnal heves fájdalmak jelentek és rosszul lett. Polik holttestét felboncolták és a hullában

a törvényszéki orvos nagymennyiségű arzént talált

és megállapította, hogy a halált arzénmérgezés okozta.

Letartóztatják Alexandert.

A vizsgálat teljes erővel folyt, több tanut hallgattak ki, akik valamennyien terhelő vallomást tettek Alexander ellen. A gyógyszerész egyik ismerőse elmondotta, hogy szolnoki utazása előtt meglátogatta Alexandert,

akinek asztalán néhány szelet tortát és mintegy harminc méreggyólyát talált. Erre alapítja azután az ügyész a vádat, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal kö-

vette el Alexander. Kihallgatták Polik József özvegyét és annak háziasszonyát. Farkas Mária is, akik mindketten súlyosan terhelő vallomást tettek. Alexandert is ki akarták hallgatni, de nem találták meg, mert közben ismeretlen helyre távozott.

A budapesti hatóságok, miután Alexandert nem találták, országos körözését rendelték el és elfogató parancsot adtak ki ellene. Alexander közben Romániába jött, ahol az aradmegyei Borosjenő községben helyezkedett el és egy gyógyszertárban talált magának állást. Hosszu idő telt el, amíg a magyar hatóságoknak tudomására jutott, hogy a körözött Alexander Romániában tartózkodik, mire diplomáciai uton kérték letartóztatását és kiadatását.

Az igazságügyminisztérium — mint ismeretes — a kiadatást megtagadta, ezzel egyidejűleg azonban megindult ellene az aradi ügyészség az eljárás és előzetes vizsgálati fogságba helyezték.

Az igazságügyminisztérium utján pedig kérték az illetékes magyar hatóságokat, hogy a bűn-

Jogi viták a mai főtárgyaláson.

A mai tárgyalást reggel 9 órára tűzte ki a törvényszék. A vádlott felesége és ügyvédje, dr. Gherman Dante társaságában pontosan megjelent a tárgyalóteremben, ahol előzőleg több kisebb bűnügyet tárgyaltak le és csak 11 óra körül került sor Alexander bűnügyének főtárgyalására, ami iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Costa dr. elnök megnyitotta a tárgyalást, majd Mandru főügyész emelkedett szólásra és miután megállapította, hogy

a diplomáciai uton megidézett Polikné nem jelent meg a tárgyaláson és ezenkívül is még több, Magyarországon tartózkodó tanu kihallgatása vált szükségessé, kérte a tárgyalás elnapolását.

Rámutatott arra, hogy a vizsgálóbíró által kihallgatott tanuk sem kaptak mára idézést, így pedig a tárgyalást megtartani nem lehet.

Dr. Gherman Dante védő mindenek előtt kérte az egész eljárásnak a beszüntetését. Arra hivatkozott, hogy

az aradi törvényszék, mint romániai bíróság, nem ítékezhet egy olyan állítólagos büncselekményben, amit 1923. évben Magyarországon egy akkor még magyar állampolgár követett el.

Igaz, hogy a vádlott 1926-ban megszerezte a román állampolgárságot, az is igaz, hogy Magyarországra kérte Alexander kiadatását — mondotta dr. Gherman Dante. — de a kiadást a román hatóságok megtagadták. Mihelyt a román hatóságok megtagadták kiadatását, mert román állampolgár, nem lehet Alexandert bíróság elé állítani. Mint idegen állampolgárt pedig, csakis abban az esetben lehetett volna vád alá helyezni a BTK. 9. szakasza értelmében, ha erre külön utasítást adott volna az igazságügyminiszter.

Mandru főügyész viszontválaszában rámutatott arra, hogy a miniszter Magyarországtól kikérte a bűnügyre vonatkozó aktákat és ezen az alapon, ha nem is jött külön utasítás, a tárgyalást meg lehet tartani.

A törvényszék ezután tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette a határozatot, a mely szerint illetékesnek érzi magát az eljárás lefolytatására és elrendeli az ügyész által előterjesztett tanuk beidézését.

Dr. Gherman Dante ezután bejelentette, hogy semmisségi panasszal él, mert a tanácskozáson résztvevő Mandru főügyész is, ami perrend ellenes. Emiatt éles szóváltás keletkezett az elnök és a védő, majd az ügyész és dr. Gherman Dante között. Mandru főügyész ismeretlenül kérte a tárgyalás elhalasztását, mire dr. Gherman azt hangoztatta, hogy már hét

Elseje lesz. Siessen hát Löbl híres könyvtárába, Aki ide iratkozik, Az nem ad ki pénzt kiába.

ügy aktáinak hivatalos másolatát küldjék le az aradi törvényszékhez.

Alexander kihallgatása során ártatlanságát hangoztatta. Tagadta, hogy ő gyilkolta volna meg társát és arra hivatkozott, hogy

Polik vérbajos volt, arzénal kezeltek és így került a mérgeg testébe.

Annyit azonban elismert, hogy a 480.000 koronát, amit társától átvett, nem adta vissza. Három hónapig volt Alexander vizsgálati fogságban, majd ideiglenesen szabadlábra helyezték. A vizsgálat befejezte után az iratokat áttették az ügyészséghez, ahol elkészítették ellene a vádiratot. Egy évvel ezelőtt kerültek fel az iratok a törvényszékhez, ahol azután végre mára kitűzték ennek a hosszú idő óta húzódó bűnügynek főtárgyalását.

Az özvegy levele.

Néhány nappal ezelőtt levél érkezett a törvényszéki elnök címére Magyarországról. A tragikus körülmények között megmérgezett Polik József özvegye írta kétségbeesett hangon, amiben kéri a román bíróságot hogy legyenek igazságosak.

„Ha már az uramat, aki családomnak támasza volt, elveszítettem, összetett kezeikkel kérem önöket, hogy ne engedjék, hogy a bűnös kikerüljön az igazságszolgáltatás sújtó keze alól”.

Az elnök a levelet a már közel öt kilós aktacsomaghoz csatolta.

esztendeje folyik ebben az ügyben a vizsgálat, egy esztendeje, hogy a vádirattal együtt felküldték az iratokat a törvényszékhez, ezen idő alatt a hiányzó tanukat be lehetett volna idézni. Rámutatott arra, hogy a beidézendő tanuk alatt a hiányzó tanukat be lehetett volna idézperrendtartás szerint azokat fel lehet olvasni.

A tárgyalás további folyama alatt több incidens történt a védő és az ügyész között, a miknek a legtöbb esetben az elnök vetett véget. A törvényszék végül is kihirdette a határozatot, amely szerint a tárgyalást június 20-ára halasztja el. (—ency).

Tizenötévi fegyházra ítélte a tábla a világosi hitvesgyilkost.

A timisoarai tábla is bűnösnek találta Neamtu Savat, de egy esztendővel leszállította az aradi törvényszék ítéletét.

Temesvárról jelentik: A múlt héten megtörtént, hogy csütörtökön tárgyalta a temesvári tábla Neamtu Száva világosi gazdaember hitvesgyilkossági perét, aki 1928. április 9-én azzal jelent meg a csendőrségen, hogy feleségét lovai az istállóban agyontaposták. Ezzel szemben a csendőrség azt állapította meg, hogy Neamtu előbb félholtra verte feleségét és azután a lovai patái alá dobta.

Hitvesgyilkosság vádja miatt az aradi törvényszék 16 évi kényszermunkára ítélte Neamtu és felebbezés folytán a temesvári táblát foglalkoztatta az ügy, amely a múlt csütörtöki tárgyalás után ma hirdetett ítéletet. A tábla is bűnösnek találta hitvesgyilkosság miatt Neamtu, de tekintettel arra, hogy a magyar büntetőtörvény szerint ítéleztek, amely nem ismer 16 esztendő büntetést, hanem vagy 15 évi, vagy életfogytiglani fegyház, 15 esztendő fegyházra ítélte. Az aradi törvényszék indoklását egyébként az ítélet helybenhagyta.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, pénteken 5, 7 és 9 órakor Greta Garbo, Lewis Stone és Nils Asther-rel a főszerepekben a VAD ORCHIDEÁK. Minden eddigi sikert felülmuló exotikus dráma.

ELITE MOZGÓ. Premier. VADON LOVAGJA. Főszerepben a világ legjobb lovas színésze Jack Holt.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor utoljára. Any Ondrával a főszerepben a ZSAROLÁS.

HIREK.

Városi szolga varázssapkája

A „Primaria” jelzésű sapka presztízse alatt egy szélhámos volt városi szolga garázdálkodik az aradi kereskedésekben.

(Arad, február 27.) Mit csinál egy ingyen ember, ha cukrászsüteményre vágvik és nincsen pénze? Erre a találozókérdésre a válasz ez lehet: kölcsönkér, vagy hitelbe vásárol. Igen ám, de ha az illető ingyenek hitelt sem kölcsönt sem kap... Akkor így csináljat.

Az aradi Mihályi-féle cukrászdába belép egy férfi. Sapkáján, amelyet fején hagyott, ez a felírás aranylók: „Primaria.”

— Jónapot kívánok — köszön egyszerű udvariassággal — X. Y. ur (és itt a város egyik vezetőjének nevét mondotta), kéret tizenkét darab vegyes süteményt.

A legfinomabb süteményeket választották ki. Frisseket, habosakat, krémeseket. A szem száj ingere volt mindegyik darab. Hiszen X. Y. urnak kell, ki oly agilis ember és annyit várhatnak még tőle a cukrászok. Szépen tálcára rakták, becsomagolták a finom tésztákat, amelyekkel a városi altiszt hivatalos konvolyággal eltávozott. Még az ajtóból visszaszólt:

— A számlát tessék majd X. ur lakására küldeni.

A főtisztviselő neve bekerült a süteményadó sok nagy könyvébe és elsien kikézbcsitették a számlát. Természetes, hogy szó nélkül kifizették. Kicsit furcsának találták, hogy X. ur cukrásztésztát vitet hivatalába és mindjárt tizenkettőt. De nehéz ellgazodni a várospolitikai berkeiben és lehet, hogy reprezentációs befektetés volt a tizenkét tészta.

A városi főtisztviselő tudomást szerzett az esetről és a legnagyobb meglepetéssel jelentette ki, hogy ő semmiképe cukrásztésztát nem rendelt. De a „Primaria”-s süteményforgasztót meg kell találni. Rendelkezésére egyenkint vonultak fel a cukrászdába a város háza szolgálai. A „tetemrehívás” nem járt eredménnyel. Egyben sem ismerték fel a süteményrendelőt. Ma délelőtt aztán a cukrászda tulajdonosát felhívták a városházára. Ő nem ért rá, egyik leánya ment fel.

Egyik szobában katonás sorrendben egymás mellett állottak a primaria összes altisztjei.

— Tessék kérem megnézni őket jól és háráismer a szélhámosra, árgalmatlanul lepézzete le.

A csapat szemle is sikertelen maradt. Mind egyik ott volt, csak az az egy hiányzott. Akkor jutott észbe az egy hivatalnoknak, hogy a városházáról hetekkel ezelőtt elbocsátottak egy szolgát, épen azért, mert hasonló szélhámoságokat követett el. Hétfeseknél, csemegekereskedőknél „vásárolt” hasonló módon egy-egy városvezető számlájára. Most folyik a nyomozás az illető szolga felkutatására, aki a „Primaria” varázssapka nevével ellátott sapkáját ilyen praktikus célokra használta fel.

— Időprognózis. Etyhőbb idő várható, délnyugat felől kisebb esővel.

— Gafencu berlini követ lett. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése szerint, Gafencu alminisztert berlini követté nevezték ki.

— Vaida belügyminiszter holnap indul el Bécsből. Bécsből jelentik: Vaida belügyminiszter négy havi gyógykezelés után holnap hajnalban hazautazik Bucurestibe. A román belügyminiszter Budapesten keresztül utazik, ahonnan a reggel nyolc órakor induló gyorsal megy tovább Nagyvárad felé.

— Március 16-án lesz Aradon a községi választás. A bucuresti-i lapok híradása szerint az aradi községi választásokat március 14-ikéről 16-ra halasztották. Érdeklődünk illetékes helyen, ahonnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Aradra erre vonatkozólag még nem érkezett hivatalos értesítés.

Csukamájolaj helyett élvezetes csomaga a jóízű, kellemes, porajaku JEMALT. — Egy doboz ára 77 Lei.

Csak **4** napig!! Csak **4** napig!!

szerezhető be bárki **szövetség-szövetőt** az olesó **partikészletből** és tetszés szerinti részletfizetés mellett

I. SCHUTZ-nál

Arad, Str. Eminescu 2.

Szombaton nyújtják be az önálló magyar listát

Varjassy Lajos egészségi okokból nem vállalja a jelölést. — Változást szenvedett a magyar lista.

(Arad, február 27.) A mai napon az önálló listában ismét változás történt be. Varjassy Lajos nyugalmazott polgármester, interimár-bizottsági tag értesítette a Magyar Párt vezetőségét arról, hogy egészségi okokból nem vállalhatja a jelölést és kéri, illeszzenek mást a listára helyébe. A pártvezetőség tudomásul vette a lemondást és oly módon változtatta meg a listát, hogy Varjassy Lajos helyére, amely a listán 15-ik volt, nem illesztett be senkit sem, hanem az utána következők mennek egy-egy hellyel előbbre és a 24-ik helyre dr. Szuchy Pál ügyvédet vette fel. A változott magyar lista tehát a következő:

1. Barabás Béla dr., 2. Parecz Béla dr., 3. Velcsov Géza dr., 4. Zima Tibor, 5. Reinhart Gyula, 6. Rosenberg Arthur, 7. Nagy Sándor dr., 8. Szöllő Lajos dr., 9. Juhász Gábor, 10.

A varsói bíróság elítélt huszonnégy lengyel képviselőt.

Államellenes összeesküvéssel vádolták a képviselőket, akik 1—4 évig terjedő börtönbüntetést kaptak.

Varsóból jelentik: Ma itélkezett a bíróság a szociálista párt baloldalihoz tartozó 24 képviselő felett, akiket államellenes összeesküvéssel vádoltak. A bíróság husz négy képviselőt

— **Lutai dr. elnök hazaérkezett.** Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök ma hazaérkezett Bucurestiből és átvette hivatalának vezetését. Az elnök holnap déli 12 órára összehívta az interimár bizottságot.

— **Horthy magyar kormányzó a szülőfalujában.** Budapestről jelentik: A mai napot Horthy Miklós kormányzó Kenderesen, szülőfalujában töltötte, ahol a lakosság meleg ünnepségekben részesítette tíz éves országlása alkalmából.

— **Taft volt amerikai elnök haldoklik.** New-Yorkból jelentik: Taft volt köztársasági elnök, aki már hosszabb idő óta betegeskedik, agonizál. Orvosai szerint a halál beállta már csak órák kérdése.

— **Csillaghullás és gazdasági amnesztia a magyar kormányzó jubileumán.** Budapestről jelentik: Egyes hírek szerint a kormányzó jubileuma alkalmával Gömbös Gyula honvédelmi minisztert, aki jelenleg vezérkari századosi rangban van, vezérkari ezredessé fogják előléptetni, Zsitvay Tibor és Walkó Lajos miniszterek pedig az első osztályú magyar érdemrendet kapják. Ezenkívül számos politikai és katonai kitüntetés jelenik meg. Szombaton gazdasági amnesztia rendelet fog megjelenni, amely két szakaszból áll. Az első szakasz szerint amnesztiaiban részesülnek azok, akik az inflációs időben, tehát 1925. január elseje előtt, adó-, illeték-, vagy vámkihágást követtek el. A második szakaszban amnesztiahoz juttatják azokat, akik pénzügyi kihágást követtek el és azt 1930. március végéig bejelentik és az államtól elvont jövedelmet befizetik.

— **Letartóztattak egy „kémkedő” cigányzenészt Kassán.** Kassáról jelentik: A toronyi csendőrség kémkedés címén letartóztatta Lakatos Gyula magyarországi illetőségű abaniszántói cigányzenészt. Letartóztatására az adott okot, hogy egyik korezmában a muzsikás beszélt állapotban megszállott területnek nevezte Kassát. Emiatt aztán valaki feljelentette. Letartóztatták és átadták az ügyésznek.

Hajhullár, hajkorpa

képződés ellen használjuk a dr. Földes-féle Veropetrol hajszeszt. — Készíti dr. Földes-gyógyesztár, Arad.

— A magyar parlament foglakozott a szovjet vallásüldözésével. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Kontra Aladár és Láng József képviselők felszóltak a szovjet vallásüldözése miatt. Elmondotta a két szónok, hogy 12.000 templomot zártak be néhány hónap alatt Oroszországban és az épületeket mozi, párthelyiség, sőt örültekháza céljaira adták át. Harmincegy püspököt, 1500 papot és sokezer szerzetest végeztek ki. Láng József hídítványozta, hogy a kormány az ügyben írjon át a Népszövetséghez.

Kerpel Izso, 11. Löcs Rezső dr., 12. Blaskovits István, 13. Bérczy Lajos, 14. Lantos Miksa, 15. Somló Ármán dr., 16. Witausek Lajosné, 17. Krenner Miklós dr., 18. Solcz Gyula, 19. Czernóczky Mihály, 20. Prohászka László dr., 21. Bakács Miksa, 22. Molnár István, 23. Bereczky Imre dr., 24. Szuchy Pál dr., 25. Berta Béla, 26. Matusik Márton, 27. Holänder Miksa, 28. Pártos Kálmán, 29. Oláh György, 30. Orfódy Gábor, 31. Szabó Imre, 32. Szablóczky János.

Ismeretes, hogy a Magyar Párt önálló listáját szombaton, március 1-én délelőtt 11 órakor adják be az aradi törvényszéken. Ezzel kapcsolatosan a Magyar Párt vezetősége felkéri a jelölteket, hogy jelenjenek meg pontban 11 órakor a törvényszéknél, szavazóigazolványukkal s személyazonossági igazolványukkal a jelölés beadása végett.

1—4 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtott, még négyet felmentett. A vezetőjük, Czuma képviselő egy évet kapott.

— **Ne lehessen kiutasítani Magyarországból a hadirokkantakat.** Budapestről jelentik: A hadirokkantak egy csoportja jelent meg ma a képviselőházban, ahol Vass József miniszterelnök-helyettesnek memorandumot nyújtottak át, amelyben azt kéri, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik, ipso jure magyar állampolgárok lehessenek és senki ebből a kategóriából az országból ne legyen kiutasítható. Azonkívül azt követelik, hogy a hadirokkantjelvények viselői a hatóságok előtt ügyeik elintézésénél soronkívüliségben részesüljenek.

— **Változások az aradi törvényszék bírói karában.** Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai számában több bírói áthelyezést közöl. Az Aradot érdeklő áthelyezések a következők: Grecu Demeter albirót a járásbírószéktől a törvényszékhez helyezték el Constantinescu bíró helyébe. Stroescu Pál albirót a kisenői járásbírószék élére helyezték. Coteanu Draghici borosjenői albirót az aradi törvényszékhez helyezték, míg Suluțu Sterca Virgil dr.-t, aki most végezte el a clujl egyetem jogi fakultását, az aradi törvényszékhez nevezték ki segédbírónak az előléptetett Mager Romul albiró helyére. Tautu Gh. dr.-t pedig az aradi járásbírószékhez nevezték ki.

— **Lavinakatasztrófa — 19 halottal.** Milanóból jelentik: Villa di Mezzo közelében hatalmas lavinakatasztrófa történt, amelynek — az eddigiek szerint — 19 halálos áldozata van. A mentés munkálatok folynak.

— **Tiltott műtét miatt előállítottak egy aradi születőnt.** Az aradi államrendőrség ma előállította Kiszfaludi Sándorné aradi babaaszszonyt, aki azzal van terhelve, hogy másodikban végzett tiltott műtétet Tóth Erzsébet aradi leányon. Az eljárás megindult a születőnt, a leány, valamint a leány édesanyja, Tóth Jánosné ellen.

— **A közel jövőben forgalomba kerül az új öt- és huszlejes ércpénz.** Constantából jelentik: Ma megérkezett az új ércpénzszámlitvány első küldeménye, amely kétszáznyolcvanhárom millió lejt reprezentál. Az új fémpenz öt- és huszlejes névértékű és már a közel jövőben forgalomba kerül.

— **Greta Garbo és a futballisták.** Ma délelőtti jelenetnek volt tanúja a Central mozgó színháza előtt szorongó tömeg. Két ifjú atléta figyelték presztizskérdést csinált abból, hogy melyikük jut előbb az isteni Greta kegyes színelőjé jogostól jegy birtokába. Tudjuk azonban, hogy a nő mindig bajt jelent, hát még ha azt a nőt Greta Garbonak hívják. A nagy tumultusban nem lehetett pontosan követni a két futballista közötti meccs lefolyását, csupán az első gólt jelentő ponton volt teljes bizonyossággal regisztrálható, na meg a nyomban utána következő kiegyenlítés. Félidő 1:1. A második félidőben csak egy gól esett, mert a fegyelméletlen közönség betódult a pályára és elsodorta a küzdő feleket. Így hát végeredmény 2:1 az ASC javára. Az esti előadásban a nagy művész legédesebb mosolyával jutalmazta meg mindkét imádóját.

— **Ragályos szembetegség egy kolozsvári iskolában.** Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár egyik polgári fiúiskolájában néhány héttel ezelőtt ragályos szembetegség ütött ki. Negyvenhat megbetegedés történt és a betegség tovább is terjedt. Rövidesen hatvan négy megbetegedést állapítottak meg. Az iskola igazgatósága semmiféle óvintézkedést nem tett a betegség megakadályozására, úgy, hogy akciót kezdtek az iskola bezárását illetőleg.

— **Református teaestély.** Az ulászervezett református nőszövetség nagy lelkesedéssel készül a március 8-iki teaestélyére. Az aradi református egyház ezidén ünnepli 100 éves fennállását és a rendezőség mindent elkövet, hogy már ez a mulatság is a református egység és erő imponálás megnyilatkozása legyen. A pompás szórakozásokon kívül a bő és olcsó ellátás lesz az estély sikerének kulcsa.

— **Az aradi nyugdíjas egyesület hivatalos közleménye.** Kérjük az Acsev. 4-es bizottságát, hogy folyó hó 28-án, pénteken délután 4 órakor az egyesület helyiségében tartandó értekezleten feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— **Felhívás.** Az elsőkerületi rendőrség felhívja, hogy azonnal jelentkezzenek a behívási paragrafus átvételére: Franki Karol, Mucsi Adalbert, Szécsi Péter, Moise Petru, Molnár János, Mátyás István, Maiernik Stefan, Muntean Péter és Crisan Gheorghe a Kosuth-uccai 41-es számú szobában. Detesap komiszár, az első kerület vezetője.

— **Két tanítónő hősi halála egy iskola égésénél.** New-Yorkból jelentik: Crosalace városában egy iskolában tűz ütött ki és a két tanítónő minden igyekezettel menteni akarta a gondjaira bízott indiánus gyermekeket. Az egyik tanítónő bennégett, a másik az ablakon ugrott ki, de derékstörés miatt halálát lelte. A két tanítónő mégis nyolc gyermeket kimentett, de nyolc másik gyermek bennégett.

— **Tudja Ön azt, hogy több mint 1000 25-250 m. magas acélantenna árbócot a TELEFUNKEN társaság épített fel?** Tudja Ön azt, hogy a TELEFUNKEN gyárában szalagrendszerű munkával minden 20 másodpercben egy TELEFUNKEN 40-es készülék hagyja el a gyárat? Tudja Ön azt, hogy 500 villanyművet rendezett be a TELEFUNKEN-társaság magasfeszültségű telefonállomással, melyek 9 km.-től 500 km.-ig 10.000-220.000 volt hálózati feszültség mellett működnek? — Tudja Ön azt, hogy a német rádiótechnika egészen Columbiáig elhatolt, ahol a fővárosban, Bogotában TELEFUNKEN-rendszerű leadó van működésben?

— **Egy vidám est örömeit** másnap gyakran rosszkedv váltja fel, ha tulságba vittük az alkohol és dohány élvezetét. Jegyezze jól meg: 1-2 Pyramidon-Tabletta azonnal megszabadítja a fejfájástól.

— **Erős, vérbő, kővér emberek számára** a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponta való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres hálműködést biztosít.

Minden célra a legalkalmasabb csövet

a Telefunken
csősorozat-
ban találja.

Fogadja a szakismeret-
tel bíró rádiómérnökök
tanácsát és válasszon
a Telefunken csövekből

Minden rádióüzletben
kapható!

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet.

Morfiummal vadásznak a vadállatokra.

Egy angol kapitány morfium-töltényt talált fel, amely zajtalan fegyverből kilőve, nem öli meg, csak elkábítja a vadállatokat.

Londonból jelentik: Szenzációs találmánnyal lépett a nyilvánosság elé Barnett angol kapitány, aki olyan töltényt talált fel, amely nem öl, csak elkábít. A fegyver természetesen csupán a vadászatoknál használható és módot nyújt arra, hogy vadállatokat éve foghassanak el. A töltényben nem robbanóanyagot helyeznek el, hanem egy morfiumkeveréket. Ha ilyen tölténnyel egy vadállatot lelőnek, úgy izombénulás áll be és az állat pár percen belül kábultan összeesik. A kábulat több órán át tart. A vad később felébred állmából, azonban semmi komolyabb baja a lövés következtében nem történik. Természetesen ez a vadászat is veszélyeket rejt magában. Különböző tényeket kell használni, miután a nagyobb állatoknak több morfium kell, mint a kisebbeknek. S ha eltévesztik az adagot, a lövés könnyen halált okozhat. A fegyver zajtalanul működik. A morfiumot alumínium golyóba helyezik. Ez a golyó behatol az állat testébe, mindaddig, amíg csontra nem talál. Itt azután kiürül a töltény és pár pillanaton belül beáll a narkózis.

— **As első kísérletet** Barnett kapitány egy bikával végezte. A fegyver elsütésétől számított tíz másodperc múlva a bika már kábultan feküdt a földön. Ezután a kapitány elindult az első vadászatjára és ez alkalommal egy antilopot lőtt. Az állat azonnal összeesett és amikor vízzel felkocsozták, az állat magához tért ugyan, de nem tudott lábra állni. A harmadik próbát már egy nagyobb állaton ejtették meg és Barnett kapitány ezuttal rinoceroszt lőtt. A találmány híre nagy érdeklődést keltett Angliában és különösen a vadász-kereskedők kísérik feszült figyelemmel a morfium-töltény újabb sikereit.

„Az a szakállas ur a lábát törte.”

Hogyan rabolták el Kutjepov tábornokot. — Egy szemtanú döntő vallomása.

Párisból jelentik: A rendőrség állítólag felfedezte azt, hogy kik rabolták el a rejtélyes szürke autóban Kutjepovot. A döntő vallomást az az asszony adta, aki a Szajna-hídon látta, hogy Kutjepovot hogyan altatják el éterrel. Ujabbán vallomásához azt tette még hozzá az asszony, hogy amikor a hídon a tolongás miatt az autónak meg kellett állnia, a rendőr leugrott a kocsirol, az ablak elé állott, hogy a közönség ne láthasson be. Ő mégis látta az autóban lefolyó jelenetet és megkérdezte a rendőrt, hogy ki van az autóban? A rendőr hibátlan franciasággal felelte, hogy az illető szakállas ur a lábát törte és most kórházba szállítják.

Ha a felelős szerkesztő — „vitéz.”

Zsilinszky Endre börtönbüntetését pénzbírságra változtatta a budapesti törvényszék.

Budapestről jelentik: Még az elmúlt évben az Előrs című budapesti heftlapban cikk jelent meg, amely bejelentette, hogy a balkáni korrupció letörésére Magyarországon országos liga alakul. A cikkben foglaltak miatt Szabóky Lajos és Ángyán Béla államtitkárok, valamint Wlassel Károly altábornagy sajtóperrel indítottak becsületértés címen a lap ellen.

A törvényszék vitéz Zsilinszky Endre felelős szerkesztőt két havi fogságra ítélte. Ma foglalkozott az ügyel a tábla Gádó-tanácsa, amely tekintetbevette Zsilinszky vitézi voltait és a harotéren szerzett érdemeit, eltekintett a szabadságvesztéstől, 2000 pengő pénzbüntetéssel sújtva a szerkesztőt.

Fájdalmak ellen használjon Sloan's Liniment-et.

Miért szenvedjen Ön a nehéz, nyomasztó fájdalmaktól, ha ezektől egy kevés Sloan's Liniment által megszabadulhat.

A Sloan's Liniment bedrzsülés nélkül könnyen beszívódik, felmelegíti és megnyugtatója a beteg szöveteket és elhárítja a fájdalmakat.

Mindig legyen kéznél egy üveg Sloan's Liniment, mert ennek alkalmazása nagyon könnyű s nem hagy nyomot a bőrön. Reuma, inasba, isiasz és mindenféle hasonló fájdalom gyógyíttatja a Sloan's Liniment használatát folytán.

Egy üveg ára a közönség részére 75 Lei.

Sloan's Liniment
Megszünteti minden fájdalmat

A városi üzemek igazgatósága alig kap honoráriumot.

Mindössze évi 10-12.000 lej jövedelme lehet egy-egy igazgatósági tagnak. Lutai Cornel dr. félmillió „kiszállási költséget” takarított meg a városnak. Maniu miniszterelnök intervenciója. Az ipari üzemek élére Tripa Mihály, a kereskedelmi üzem vezetésére Stefanut Sabin van kijelölve.

Rövidesen megválasztják a kommercializált üzemek igazgatóságát.

(Arad, február 27.) Ma hazaérkezett Bucurestiből Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök, aki több mint egy hetet töltött a fővárosban városi ügyek elintézésére céljából. Lutai dr. bucuresti-i útja alkalmával erélyes fellépésével többszáz ezer lejt takarított meg a városnak a gépiüzemek kommercializálása kérdésében. Ismeretes ugyanis, hogy az interimár-bizottság elkészítette a kommercializált gépiüzemek alapszabályait, amelyeket Bucurestibe terjesztettek fel-jóváhagyás végett.

A Legfelsőbb Közigazgatási Tanács tárgyalta le az alapszabályokat és több kifogást emelt. Az egyik az volt, hogy kötelezővé tették ügyvédeknek az igazgatóságokba való beválasztását. Sokkal érdekesebb volt a másik kifogás. A felterjesztett vagyonleltárak szerint a mozik 19 millió lej értéket reprezentálnak s ugyanennyire vették fel az ipari üzemek értékét. Ezt a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács nem fogadta el, azzal az indoklással, hogy az ipari üzemek értékének sokkal nagyobbak kell lenni. Ezért kimondotta, hogy felkéri a belügyminisztériumot egy szakértő vezérfelügyelő kiküldésére, aki felbecsüli az ipari üzemeket. Elvben egyébként hozzájárult a kommercializáláshoz.

Ezt Lutai dr.-nak Bucurestiben a tudomására hozták, mire az elnök elsősorban aziránt érdeklődött, mennyibe fog ez a városnak kerülni. Kiderült, hogy ugyanilyen felbecslésért Bucuresti 600.000 lejt, Cluj 500.000 lejt, más városok 3-400.000 lejt fizettek ki. Az interimár-bizottság elnöke erre Maniu Gyula miniszterelnöknel jelentkezett kihallgatásra és kérte a miniszterelnököt, találjon az ügy elintézésére olyan megoldást, ami nem kerül száz ezrekbe a városnak. Maniu Gyula magához kérte az érdekelt reszort miniszterét és elrendelte, hogy küldjenek ki egy szakértő mérnököt, aki ugyanazt a napidíjat kapja, mint a kiszálláson levő miniszteri főtisztviselők. Ez napi ezer lejt jelent, ami a városnak maximum huszezer lejébe kerülhet, félmillió lej helyett.

A gépiüzemi alapszabálymódosítás ügyét egyébként holnap tárgyalja le a város interimár-bizottsága. Ez alkalommal még egy fontos és érdekes változás fog történni az igazgatótanács tantiémje kérdésében. Az év végén mutatkozó tiszta nyereségből ugyanis két százalékot levonnak a tartalékalap számára, a Banca Nationala által megállapított kamatláb szerinti összeget — jelenleg kilenc százalékot — tőkekamat címén, úgy, hogy a különböző levonások után

évi nyolc millió lejes tiszta nyereséget véve, átlag 10-12.000 lej évi tantiém jut egy-egy igazgatósági tagra.

Ugyanilyen arányban történik a felügyelő-bizottsági tagok tantiémjének megállapítása.

Ugyanígy teljesen bizonyos lesz —

mondotta erre vonatkozólag Lutai dr. — hogy azok, akik vállalják ezen tagságokat, csupán és egyedül közérdekből teszik azt, mert az ezzel járó honorárium olyan jelentéktelen, hogy nem játszik szerepet. Különösen akkor, amikor amúgy is jómódu tagjai lesznek az igazgatóságnak.

Megkérdeztük az interimár-bizottság elnökét, hogy mikor történik meg az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása?

— Miután a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács elvben jóváhagyta a kommercializálást, az interimár-bizottság nyomában megejtetheti a választást. Az időpont a holnapi ülésen dől el.

Az igazgatóság összeállítására nézve Lutai dr. kijelentette, hogy a kereskedelmi üzemeknél feltétlenül kereskedőket is beválaszt, hogy kereskedelmi szellemet vezessen be oda. Az ipari üzemeknél főként mérnökök és jogászok szerepelnek. A vezérigazgatók személyére nézve az elnök a következőket jelentette ki:

— Egyelőre semmiféle kombináció erre nézve nincsen. Valószínűleg a jelenlegi vezetők kapnak ideiglenes megbízatást az egyes üzemek vezetésére, tehát Tripa Mihály igazgató az ipari üzemekre és Stefanut Sabin a kereskedelmi vállalatokra.

Letartóztatták Amerika varsói alkonzulját.

Az alkonzul nagyszabású utlevélhamisító banda élén állott.

Varsóból jelentik: Az amerikai és lengyel rendőrség óriási arányú utlevélhamisítás nyomára jött. Ez ügyben Varsóban 17, New-Yorkban 6 letartóztatás történt. Az utasok hamis utleveleket kaptak és ezzel jutottak be az Egyesült-Államok területére.

Nagy szenzációt keltett, hogy a letartóztatottak között van Harry Halla, Amerika varsói alkonzulja, aki egy társaság élén 600-1200 dollárokat vitt el az utasoktól.

A szovjet eltörölte az orosz lutheránus egyházat.

Cseka-ügynökök kivégezték egy falu egész lakosságát.

Moszkvából jelentik: A szovjet vallásüldözése újabb fejezethez érkezett el. A népbizottság eltörölte az oroszországi lutheránus egyházat és súlyos büntetést helyezett kilátásba annak, aki tagja mer lenni a hitfelekezetnek. Az evangélikus világkonvent most meghatározó módon mozgalmat indított az ügyben. Morehead elnök felkérte az összes egyházakat, hogy imádkozzanak az elnyomott testvérekért.

Pelanovicéből jelentik: Két falusi gazdákodó szöváltásból kifolyólag a lenovel hatámenti falucskában lelőtte a GPU egyik ügynökét. A szovjet rettenetes bosszút állt a kis helységen. Csakhamar szovjetcsapat érkezett oda, összefogdosták a falu felnőtt lakosságát és az ügynökök vérbosszujaként mindannyukat kivégezték.

Közgazdaság.

Május 15-én megindul a Csernovitz-nagyvárad Rapid-vonat.

Nemzetközi vasúti konferencia Kolozsváron. Lengyel, csehszlovák és román delegátusok tárgyalásai.

Kolozsvárról jelentik: A máramrosiaknak régi kívánságuk, hogy gazdasági helyzetük föllendítése érdekében, nemzetközi vasúti egyezmény után tegyék lehetővé a Csernovicccal való közvetlen vasúti összeköttetést. Tegnap ez ügyben Kolozsváron nemzetközi vasúti konferencia volt. Az egyezményben érdekelt cseh és lengyel államok részéről Vac-lav, Blosec, illetőleg Nosera vettek részt, míg románaiat Miclescu képviselte.

A konferencián elhatározták, hogy május 15-én megindul az új Rapid-vonat, amely Csernovitz, Máramarosziget és Nagyváradon át halad. A delegátusok ma Bucurestibe utaztak, ahol folytatják a tanácskozást.

= A pénzügyminisztérium átveszi a CFR adósságait. Bucurestiből jelentik: A CFR és a pénzügyminisztérium között hosszas tárgyalások folytak arra vonatkozólag, hogy a pénzügyi kormányzat kiigazítsa a CFR hatszázhuszmillió, 1919-1930. közötti adósságát. A tárgyalások befejeződtek, a pénzügyminisztérium átveszi a CFR adósságait, az államvasut fizetési utalványokat bocsát ki. A kifizetés a jegybank csökkjeivel történik.

= A budapesti gabonátörsdéről. Budapestről jelentik: A gabonátörsdén március végére kötött üzletek közül eddig 1419 vagon gabonát mondottak fel. Január óta a tőzsde vesztesége 4 millió pengő.

= Munkálatok a Marospart védelmére. Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök bucuresti-i útja alkalmával interveniált a belügyminiszternél, járuljon hozzá a miniszterium a partszabályozási munkálatok költségeihez. A hozzájárulást meg is szerezte és ennek alapján Mikalánakánál a Maros-töltésnél három sarkantyut létesítenek, hogy megakadályozzák, hogy a víz megrongálja a partot. Ugyanezt a munkálatot hajtják végre a cukorgyár mellett is.

= A Magyar Forgalmi Bank új vezetősége. Budapestről jelentik: A napokban tartotta a Forgalmi Bank mérlegmegállapító ülését. Az intézet 1929. évi üzleti eredményei nagyon kielégítőek és az előző esztendőével azonos osztalékot fizet. Ugyvezető alelnökké dr. Dobay Aurélt, vezérigazgatóvá pedig Ellbogen Hugót nevezték ki.

= Ügyvédi honoráriumok a Földhitelbank likvidációjánál. A Földhitelbank fizetéseképtelenségének első stádiumában a bankot, illetve annak néhány igazgatósági tagját, a hatóságok előtt dr. Leitner Ernő és dr. Vajda Ödön ügyvédek képviselték. A néhány heti tevékenységükért dr. Leitner közel 150.000, dr. Vajda pedig mintegy 120.000 pengős expenznót nyújtott be. A Pénzügyminisztérium a költségjegyzéket nem fogadta el és az első esetben 50.000, a másodikban pedig 20.000 pengőt engedéztett.

= A Nemzetközi Bank igazgatóságát összeállították. Rómából jelentik: Franke, a Belga Nemzeti Bank kormányzója, Moreau, a Francia Nemzeti Bank kormányzója, dr. Schacht, a Német Birodalmi Bank elnöke, Norman, az Angol Bank kormányzója és Stringher, az Olasz Nemzeti Bank kormányzója, akikhez azután Tanaka, a Japán Bank kormányzójának megbízottja csatlakozott, szerdán a Banca di Italia helyiségében, Stringher kormányzó elnökletével, értekezletet tartottak, amelyen a Nemzetközi Fizetéskegyleti Bank igazgatóságának tagjait állapították meg. A kinevezettek között van két amerikai igazgató is. A tanácskozást ma folytatták.

Tavaszi nől, leányka felöltő és ruhafunduságok óriási választékban megérkeztek. Kérem a címre figyelni!

PLESZ központi ruhafundusába ARAD, a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a címre figyelni!

Mindazok felel annak, hogy szervezetét közeli kövényes roham fenyegeti, amelyet a testében lerakódott

Hugysav

Ennélfogva feltétlenül szükséges, hogy a huygsavat kikergesse mindazokból a testrészekből, amelyekben lerakódott, a vesebélből, a szívből, idegszálakból, májból, veséből, izmokból stb., stb. hatást huyghajtószer által.

Ennélfogva sürgősen hozzá kell fogjon a baj gyökeres orvoslásához, a fenyegető veszély eltüntetéséhez, a nagyszámú kövényes bántalmak a csusz — benulás — migrén — vesekólika — érlemezsedés stb.

kikerülésére, amelynek okozója kivétel nélkül a huygsav.

Kezdje meg tehát minél előbb az

Figyelje meg

ezt a zavaros vizeletet, ezt a vöröses ülepedést

CHATELAIN telepek, 17 nagy díj, a párisi kórházak szállítója.

URODONAL

kurát, amely kitakarítja veséjét és vérét, a huygsav feloldása által.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Olcsó tűzifa!
100 kg. fűrészezt fa 80.— Lej
Aufrecht faterlep Arad.
Ólja minden minőségben, a legolcsóbb áron kapható.

Egy új, modern

4 szobás, fürdőszobás, parkettás magánház és 1 nagy műhelyhelyiség cementezett, iparágammal és autógarázs, jutányos áron kiadó. Volt Varjasz J.-u. 9, 804

No. 242—1930.

HIRDETMÉNY.

Vánatori község tulajdonát képező s a Fekete Körösnön általi forgalmat lebonyolító komp javítási munkálatait Vánatori község-házánál folyó évi marofus 1-én d. n. 4 órákor tartandó árverésen kiadjuk.

Az árverést a számviteli törvény 72—82. szakaszai alapján eszközöljük.

Vánatori 22 Februarie 1930.
845 Előljáráóság.

Tűzifa és szerszámfa

legolcsóbb
Boros-faterlepen
Óvár-tér és Hajó-u. sarak.
Telefon 591. 734

Ön bosszankodik?

mert bár a legjobb anyagot vásárolta, de az inge még se jó, mert szabása rossz.

Önnek öröme lesz!

ha fehérneműt a „Gratia” fehérneműgyárban Arad, Str. Maje Micoara 16. (Petőfi-u.) csináltatja, ahol azt Önnek készített szabás által mérték szerinti olcsó áron elkészítik.

Március közepén összehívják Arad megye tanácsát.

A timisoarai kormányzóság revíziós bizottsága elutasította a liberálisoknak a megyei választások ellen beadott petícióját.

(Arad, február 27.) Ma értesítés érkezett az aradi prefekturára, amely szerinti ma délelőtt foglalkozott a temesvári kormányzóság mellett működő revíziós-bizottság a megyei választások ellen beérkezett három kontesztáció ügyével. A felelbezés indokainak alapos áttanulmányozása után a revíziós-bizottság elutasította a kontesztációkat, jóváhagyta a megyei választások eredményét, azzal az indoklással, miszerint megállapítást nyert, hogy az aradi megyei választások a legteljesebb rend és törvényesség közepette mentek végbe.

Információink szerint a liberálisok helynyugszanak a temesvári revíziós-bizottság döntésébe és nem felelbeznének a központi revíziós-bizottsághoz. Ezen esetben a döntés a törvényes tíz napos határidő elteltével jogerős lesz és semmiféle akadályozza a megyei tanács alakuló ülésének megtartását. A felelbezési határidő március 9-én jár le és nyomdán március 10-ike és 20-ika között sor kerülhet az alakuló ülés megtartására. Az ülésre hazajön Pop C. István kamarai elnök, aki a megyei tanács elnöke.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —
PÉNTEK, február 28.

Bucurocti. 17. Könyvi zene. 21. Színházi előadás. Belgrád. 11.30 Gramofon 13.40. Déli zene. 18.05. Jazz. 22.20. Rádiónégyes. 23.20. Gramofon. — Leipzig. 17.30. A weimari Reitz-vonósnégyes játéka. 20.35. Szórakoztató zene. 22.30. Latzkó Ernő és Grundeis Siegfried két zongorán. — London. 18.30. Könyvi zene. 20.40. Haydn IV. négyes 21.45. Táncczene. 22.15. „A Piccadillyn”. Rádiórevü, zenével. Utána tánczene. — München. 17.30. Szórakoztató zene. 18.30. Gungelmann zongoraművész Chopin négy művét játsza. 20.30. Dalfütkék és népies táncok 21.30. Charpentier „Luzia” c. operájának előadása a stúdióban. — Toulouse. 20. Táncczene. 20.50. Könyvi zene. 22.15. Vigoperák részletei. 23. Szórakoztató zene. Közben tangódalok. — Wien. 12. A Silving-zenekar könnyü zenéje. 16.30. Gramofon 18.05. Lants csellóművész játéka. 21. Reinhardt Henrik: Édes kis grizettek című egyfelvonásos operája. 22. Manén Juan hegedűművész hangversenyt. — Budapest. 10.15. A Bachmann-kvartett hangversenye. 1.05. A m. kir. Országos Tisztá Kaszinó-szalonzeneke-rának hangversenye. 6.30. Hangverseny. 7.30. Gyorsírási tanfolyam. (Szabey Géza.) 8. Bodán Margit magyar nótákat énekel. Magyar Imre és cigányzene-ke-rának kíséretével. 9.30. Egyfelvonásosok. 10.30. Hang-verseny. Közreműködnek: Basillides Mária, a m. kir. Operaház művésznője, Tasnády Ilona, a Nemzeti Szín-ház tagja, Náday Béla, Odry Zoárd, Janitsáry Miklós dr., Kerpely Jenő és Bertha István. 11.30. Gramofon-hangverseny.

SZOMBAT, március 1.

Belgrád. 11.30. Gramofon. 13.40. Déli zene. 18.05. Gyermekóra dalokkal. 19. Rádió-négyes. 21. 13 számból

álló vegyes zene. — London. 16.45. Muzikene. 20.45. Haydn I. vonósnégyese. 21.30. Diákdalok London egye-dül. 22. A leicesteri fuvószenekar hangversenye. 23.40. Vaudeville. 24.50. Táncczene. 21.30. Szent Dávid-napi hangverseny. 24.30. Táncczene. — Frankfurt. 17. A ham-burgi fűrdőzenekar játéka. 20.30. Babeli népdalok. 21.15. Schnitzler „A sors megkérdezése” című egyfel-vonásosa. 21.50. Szórakoztató zene, közben Karinthy Frigyes „A saját anyja” c. jelenete. 23.30. Parsang a kiskocsmákban, helyszíni közvetítés. 24—1. Táncczene. — Wien. 12. A Silving-zenekar könnyü zenéje. 16.30. A Macho-zenekar játéka. 17.55. Mesék. 20.30. Verdi: Simone Boccanegra c. háromfelvonásos lírai tragédiája a wieni állami operából. Utána a Pauser-zenekar já-téka. — Budapest. 10. Ünnepi szent mise és Te Deum Horthy Miklós 10 éves kormányzói jubileuma alkalmá-ból, a Budavári Koronázó Mátyás templomból. A szent-misért Serédy Jusztinián dr. bíboros, Magyarország her-cegprímása pontifikálja. 13.05. A m. kir. 1. honvédgya-logezred zenekarának hangversenye. 6.40. Operettész-letek. (Zenekari hangverseny.) 8.30. Az állami színhá-zak díszelőadása Horthy Miklós Magyarország kor-mányzójává történt megválasztásának 10-ik évforduló-ján a m. kir. Operaházból. Majd: Magyar Imre és ci-gányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

Az ERDELYI ÉLET minden száma szenzációs tartalom-mal telített meg.

A szerkesztésért ideiglenesen
SÁLGÓ HENRIK felel.

Olcsó tüzelőanyag

parketta hulladék kapható a 840
KORNIS-fűrészyár
Curtici-u-i telepén.
Telefon: 187. és 504.

Maculatura papír 5 kgros cso-magokban olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóiban.

HOTEL NEGRESCO

NIZZA,
PROMENADE DES ANGLAIS.
A francia Riviera legmodernebb szálló á'a.

Fűszer-szükségleteit a leg-olcsóbban szerezheti be
BOZSEJOVSZKY
és
SZILASSY
cégnél
Eulav. Regina Maria No. 16.

Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívó.

AZ ARADI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1930. évi március 9-én délután 11 órakor az intézet helyiségében tartja

XXIII-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 17, 18. és 19. paragrafusai értelmében tisztelettel meghívottak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv intézesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1929. évi záró-számadatoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság 7 tagjának, a felügyelő-bizottság 4 tagjának és az igazgatóválasztmány 30 tagjának megválasztása 3 évre.
4. Az alapszabályok 43-ik paragrafusának módosítása.
5. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtának, felkérjük, hogy részvényeiket, vagy az azokat helyettesítő letéti jegyeket f. évi március hó 8-án déli 12 óráig az intézet pénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

Arad, 1930. február 19-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON:

Mérleg-számla 1929. évről.

TEHER.

Készpénzkészlet, devizák és külföldi pénznemek	2,181.043	Részvénytőke	6,000.000
Más pénzüintézeteknél elhelyezett tőkék	1,742.403	Tartalékalap	1,048.092
Váltó tárca	13,775.895	Nyugdíjalap	227.694
Folyószámla adások	16,126.246	Néhai Csánk Lajos és Dr. Singer János alapítvány	7.500
Jelzálog kölcsönök	414.606	Betétek	26,686.024
Tulajdon értékpapírok	1,076.116	Letétek	384.484
Saját ingatlanok	5,000.000	Hitelezők	1,622.690
Nyugdíjalap értékpapírai	101.210	Visszleszámitolás	2,978.204
Leltár teljesen leírva		Engedményezett jelzálogkölcsönök	403.941
		Fel nem vett osztalékok	26.581
		Be nem fizetett betétkamatadó	170.192
		Előre felvett kamatok	234.358
		Egyenleg mint nyereség	627.809
	40,417.519		40,417.519

Arad, 1929. december 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG:

GRÖB JENŐ
őrgvezető, jogosított könyvelő.

Kisjolsvai SZABÓ ZOLTÁN s. k.
elnök.

Dr. BORSOS BÉLA s. k.

DEUTSCH KÁROLY s. k.
vezérigazgató.

LÓCS REZSŐ s. k.

NEUMANN HERMANN s. k.

SZÁNTAY LAJOS s. k.

VERBOS NÁNDOR s. k.

Jelen „Mérleg-számlát” a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és teljesen helyesnek és rendben levőnek találtuk.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

DÖRNER JÁNOS s. k.
elnök, jogosított könyvelő

DÖMÖTÖR BERTALAN s. k.

KÁDAS KÁLMÁN s. k.

Dr. NICHI LAZÁR s. k.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

ANGYALKAM 3- jeligére level van az Aradi Közlöny kiadójában. 849

ÉLETJELNEK levele van. 642

FIATAL urileány vagy fiatal elvált asszony barátságát keresem, kit támogatnék. Leveleket kérem „Külföldi” jeligére az Aradi Közlönyben jelezve. 844

ALKALMAZÁS.

KEZDŐ és fizető masamódlányok felvételnek Josefine Deutsch. Str. Brătianu. 841

LAKÁS.

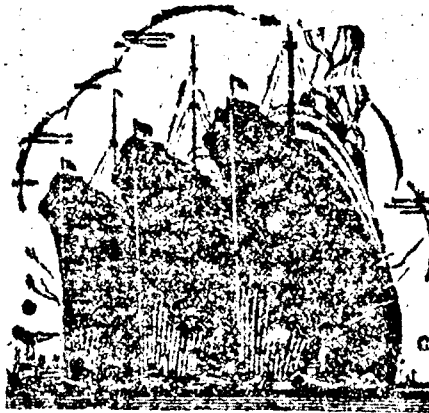
KIADÓ LAKÁSOK. Két kettőszobás lakás butorozva, egy úrban azonnaltalra kiadó. Egy négyszobás fürdőszobás modern lakás május 1-re. Str. Moise Nicoara 9-11. (Petőfi-ucca.) Közvetítő Halmi forgalmi iroda Str. Eminescu. 788

FÖTÉREN első emeleti három szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

BUTOROZOTT uccai tiszta szoba előszobával kiadó. volt Wesselényi-u. 20. 847

DISZKRÉT bejárta butorozott szobát keresek a belvárosban. — Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 848

KÉT szoba, könyvház 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Norddeutscher Lloyd Bremen F. Missler S. A. R.

Express-szolgálat EURÓPÁBÓL a következő kikötőkből:

BREMEN

(Német ország)

CHERBOURG

(Franciaország)

SOUTHAMPTON

(Anglia)

„BREMEN”

„EUROPA”

„COLUMBUS”

hires gyorsgőzhajókkal az AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBA.

Rendes hajójaratok: Canada, Argentinia, Brazília, Uruguay, Cuba és Ausztráliába.

Szervez: Földközi utakat, kőútazásokat a Sarkvidékre, a Földközi tengerre stb.

Részletes, szakzerű felvilágosítást ad:

Központ: **București, II. Calea Griviței 23.**

Fiókok: **Arad, B-dul Regele Ferdinand 65.**

Temesvár, Str. I. C. Brătianu 5.

Kolozsvár, Calea Reg. Ferdinand 145.

Csernovic, Str. Jen. C. Brătianu 3.

VÉTELESELDÁS.

MAGÁNJARÓ CSÉPLÓGARNITURA 10 HP ócsón eladó. Győri Sándor, Satulnau. 843

ANTIK ÓRAK, vitrinek, komódok, perzsaszőnyegek, Biedermayer szalónok, festmények, álló ebédőórák, komplett szobaberendezések, u. m.: ebédők, hátlók, uriszobák, szalónok, bőrgarnitúra, szobrok, kalapdobozok, forgatható könyvszekrény, filé asztalterítő, dupla ágytarítók, kézimunkák, asztalok, székek, fehér vasgép, zongorák, dísz tárgyak, vetítő gép mozgósítvány részére teljes felszereléssel. Két membranos teljesen új gramafon 25 lemezzel, besszarabiai szőnyegek, stb. eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

RÁDIÓKÉSZÜLÉK szabad kézből eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 809

SÜRGŐSEN KERESÉK megbízóim részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédő összekötő és futó szőnyegeket, antik butorokat, gardero szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

NAUMENNYISEGÜ PLEHPANI eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

INGAILAN.

MAGÁNHAZ 619 négyszögletes telekkel beane vízvezeték, kertésznek alkalmas, eladó, Str. Doamna Balasa (Purgly Lajosné-ucca) 149. szám. 846

HAZHELY Ujmikelakan eladó. Bővebbet volt Weitzer János-ucca 12. házfelügyelőnél. — Ugyanott gyermekkosci eladó